

Latweeschu Nwises.

Nr. 34. Zettortdeenâ 19tâ August 1848.

Sawam firds mihlam draugam Bahretes un Nihzes mahzitajam G. Brasche no Selgawas Latweeschu rihmahzitaja W. Pantenius.

Meers un Deewa schezlastiba Tewim un wisseem, kas schohs wahrduß lassa.

Brahliht! zil man gruhti schodeen, swehtâ rihâ fehdeht sawâ istabâ un Tewim scho grabmatu rakstih! Saulite spihd til jauki, gais til skaidrs, ka neweens mahkulitis pee debbesim naw redsams, un naw man wehlehts eet us basnizu meerinaht un spehzinahht fewis un zitus ar ta Kunga swehtu un stipru wahrdu. — Jaw Tewim ne fenn dewu lassihht, ka ta Kolera fehrga pee mums atnahkuse, un ka ta ir mannis glehwi aisnehmuse, ka man neddetu apfahrt tahds speedejs un schnaudsejs pakruh-tis bijis, ka man reebis ko eehst, ihpaschi maisi. Ta kaite pahrgahje un biju atkal sweiks, wefals. Atâ Suhli, ka jaw Tew rakstiju, laudis no Nihgas nahkuschicht scheid sahke firgt un mirt, bet gan lehni; fahirge 2 woi 3 zilweki par deenahm, un daschi arri dabhuja iszeest to flimibu. Bet 30tâ Suhli deenâ ta fehrga sahke til breefmigi plohsitees, ka mirre weenâ deenâ 106 un ohtra ne dauds masak, un til jaw warrefim taggad lihds 1000 lihkus pa pilfatu ween skaitihht. Al tawahm behdahm, waidahm, waimanahm, brehkschanahm un behdu affarahm! Laudis skrehje, tezgeja, brauze par eelahm, itt ka karsch buhtu kahjâs. Tur sauze, tur aizinaja dakterus, mahzitajus, ka pateesi ne sinnaja kurreu paklausihht. Laudis mirre ar itt peepeeschu nahwi, daschi til bijuschicht 3 stundas flimmi. Tad nu jahju, brauzu, gabju no weena lihka un flimma pee ohtra un biju wefals wehl isgahjuschas swehtdeenâs pufsdeenâ ka pauts. No basnizas isnahjis un labbi israudajees ar farwu draudsi, man ta firds bija til weegla, un kad wehl satikkohs ar kahdu no muhsu daktereem, no ka biju dsirdejis, ka tas

faslimmis, wihram usfmehjohs fazzidams: wehl Tew Kolera naw, Tewim waigi wehl irr farkani. Dakters atbildeja: ne warri sinnaht woi Tew pascham naw. Mannijis, ka wihrs ta fapihke par manneem jobkeem, fittu wahrduß atkal us zittu pufsi. Wakkarâ pullsten desmitds no Kolera flimmeem nogurris un peeklusis pahrnahjis, mannohs ka manni prahti lohti no teem firdessteem fakahrfejuschees. Ka gribbu nakti meega laistees, ta man fittahs par galwu wissu to flimmu waigi un peederrigu waimanas, un manna gaspascha farahwusees, kad mahjâs pahrnahzu, ka man tahs azzis lohti mirdssofchas palikkuschas. Te nakti man samettahs bungotaji un ruhzeji par wehdaru, ka jaw mannohs ne buhs labbi. Sahk man breefmigi zauri eet un dakters manni tuhdat leek gultâ, uslikke man leelu sinnepu plahsteri us wehdaru, eedewe man weenu tappi kahrstu fefferminz-tehju dsert, safedse manni siltu un 2 deenas fagulleju us gultu; bija man sweedri kahrsti un warreju atkal iszeltees. Bet ta zaur-eeschana til lehnitiam mittejahs un spehka naw. Ittin tapatt mannai istabas meitai, kas ar mannim weenâ deenâ fahirge. Ta nu naw man wehlehts no daktera, schodeen us basnizu eet, jo ta fehrga fittotees lehti atpaklat. Dee Wahzu mahzitaji Lichtenstein un Rudlowfki, tee strahda wihri abbi deenahm un naktim lihds to beidsamo, un man affaras birst pahr waigeem, ka ne warru lihds eet un lihds darbotees. Paldees Deewam man no tahs fehrgas naw bail! Es degtin deggu atkal eet un meerinaht un drohschinnahht, ka warredams. Bet es sinnu, un to schinnis deenâs esmu ihpaschi redsejis, ka manna draudse mannim ustizz un labbi sinn, ka neds flinkums, neds bailes mannis eefehds istabâ, bet tilween winnas paschas luhgschanas lai jelle taupohs, kamehr wairak esmu pee spehka nahjis. — Es gan buhtu nepateizigs Deewam un sawai draudsei,

ja es pateizibas affaras par to ne noslauzitohs, ka Deewa firdsdibbeniga apscheloschana mannim wahjam zilwezinam tahdu leelu mihlestibu pee mannas draudses wehlejuse atrast. Gan esmu daschureis dohmajis, ja mans weenigais dehs man padohmu prassitohs un man jautatu: teht! woi Tu wehli man mahzitaju ammatu? ka tam atbildetu: Ne dehs! wehlees weeglaku maisi. Bet kad tahs aitinass famettahs ap sawu flimmu gannu kohpa un sawas nopuhtas un luhgschanas par winnu us debbesim laisch, kad kahda atraitne mannu gaspafschu meerinajuse: neraudait! mahzitajs zelsees! mehss winnu walkam ne laidifim; mehss to par stipri ar sawahm luhgschanahm effam sapinusch; winna dwehfele no muhsu tibkla ne warr iseet; tad to Dewim rakstoht man affaras laistahs eefsch azzim, ka ne warru beigt tahs flauziht ar drahnu abra, lai spalwa waretu jo prohjam pahp papihri tezzeht. — Preezajees libds ar mannim, ka esmu no nahwes pazehlees un ka spehju sawai draudsei — ja Deews jo prohjam schelohs — jaw nahfschu nedektu atkal kalpoht.

Ta Kolera fehriga irr eefsch tam nejauka flimmiba, ka ta zilwekam usnahf itt peepeschi, ka saglis nakti, itt nemannoht. Laudis sweikti, weffali, te us reis sahlf teem usnahft zaur-eeschana un wemschana un krampji, jeb arri wemschana ween, jeb zaur-eeschana ween, krampji eefsch ikreem, rohlahm, wehdera, un eefsch pahri stundahm dsihws zilweks paleef par libki. Slimmais, kas dikti no Kolera fehrigas aisnemts, irr weegli pasiht. Tu no tam warri tuhdat spreest, ka tam Kolera: ja waigs, rohkas libds zindu weetas, un kahjas, ja ne wairak naggi, silgainas un azzis dsikli eekrittuschas un us augschu sagreesuschahs, tad zitta kaite ne buhs ka Kolera. Kolera flimmam arri ne atraddisi pulkstenus fittam. — Sweedri mehds wisseem nahft; teem kur zerriba, ka tee zelsees, nahf filti sweedri, kur zerriba pee iszelschanahs wairs naw, tur tee sweedri ittin auksti. Leez karstas krukhas pee kahjahm, rihwe meesu, zil un ka patihf, tee lohzehti un sweedri irr un paleef auksti. — Zitti zeefchoht leelas sahpes zaur teem krampjeem, zitti no leelahm sahpehm ne sinnahs. Weena leeta brihnischfiga, ka

wissl Kolera mirreji irr pee pilnas jehgas un pee pilna prahta; walloda mehds palikt libds beidsamo azzumirkli, bet sinnams mirreji pahremti. — Kad man druszia tik galwa sahpf, ta jaw manna dabba, tad es tuhdat esmu muldeschanà, bet ar to Kolera fehrigu gulledams ir es muldeschanà ne biju. Bet kad Tu weens pats scho mannu grahmatu ne lassifi, turprettim zits arri, tad es melleschu pehz kahrtas wissu falikt, kas derr pee schihs flimmibas sinnahft.

1. No kam warr sihmeht, woi kahdam zilwekam ta Kolera fehriga irr?

Gekam ta Kolera fehriga zilwekam uskriht, tam brihscham usnahf kneebeji un warteni ruhzeji wehdera, speedeji un bailes dsinneji pahruhtis, reibuki galwa, zaurais wehdera, un zaur-eeschana, flimmam grihbahs wemt jeb arri teescham jawemm; spehks tam subd; tahdi drehbuki eet par kauleem, raustitaji un plehfeji par rohlahm un ikreem. Brihscham zilwekam usnahf schi fehriga lehnitiam, deenahm to kaitinadama, brihscham peepeschi. No eefahkuma pee zaur-eeschanas eet schkidri zauri melni jeb tumschi bruhni, pehz bes ittin kahdas smakkas ka flahba putra, eekam peens peeleets flahft. Warrens kaltetajs tew usnahf, ka ne sinni no flahpehm kur laistees. Pee tahs wemschanas arri tapatt, papreefschu tee wehmehti schkidri, pehz arri tapatt, ka flahba putra bes peena; tee krampji eefsch kahjahm, rohlahm, pawehderi augtin peeaug; ahda paleef wissuwairak pee kahjahm un rohlahm un waiga auksta, tapatt tee sweedri auksti, brihscham pee farkaneem waigeem; pulksteni wairs ne fitt, azzis eekriht un greeschahs us augschu, mehle auksta, sweedri auksti; dascham kaunumi sapampst, un flimmee ne warr pamihst, un kur schihs sihmes redsamass, tur mehds flimmiais ahtri mirt.

Ta kahdam flimneekam schihs sihmes peesittahs wissas us reis, tad tahds gan gruhti glahbjams, ja winsch turprettim pamasi un lehnitiam safirgst, tad warr wairak zerreht to glahbt, ne ka kad ta fehriga tam peepeschi usnahf. No tam ween ka zilwekam dikti zaur-eeschana, tam wehl nahwi ne warr spreest; tapatt arri no tam, ka ta zaur-eeschana mittejusees, ne warr sihmeht, ka winsch zelsees. Schi weena leeta

wajjaga, ka tee fweedri fildi, ka firds pufft un pulksteni fitt un ka flimmais warr pamihst; ja schihs sihmes flimmais pee sewim manna, tad irr stipra zerriba, ka winsch zelsees, ja tee filtee fweedri ar weenu wairaf meesu pahrnem, tad flimmais brihscham eefsch ihfa laika atlabbojabs; bet ja ta meesa irr tumfschi silgaina un flekkaina un tee fweedri paleef auksti, un ta dwafscha auksta, un pulksteni ne fitt, un flimmais ne warr pamihst, tad, kaut arri wemfchana un zaureeschana buhtu mittejusees, rettu rettais zelsees.

2. Rà schi flimmiba dseedinajama?

Schi flimmiba nemmahs weetu eefsch zilweku affinim, kas zaur dsihflahm un ahderehm fadurrahs par dauds us firdi, ta ka tahs affinis ne reete weenadi par wiffahm dsihflahm. Talabb pee schihs flimmibas dseedeschanas ihpafchi us to jaruhpejabs, ka meesas ahda dabbe pederrigu filtumu un affinis wajjadfigu tezzeschanu. — Scho pederrigu ahdas filtumu un affinu tezzeschanu no eefschpuffes sagahdaht zaur tam, ka flimmam sahles eedohd, kas dsenn us fweedreem un kas affinis dsenn us tezzeschanu irr bailiga leeta tam, kas naw dakters no ammata, jo sahles irr jadohd ar gudru sinu, un sahles kas weenà weeta derr, tahs ohtram flimmam weffellbu maita. Rà sahles zilweku ka kautin nokauj, to es turpliffkam israhdischu. Kur ne warr dakteru peesneegt, kas tebe isfchir kahdas sahles un kahda mehrà tohs janemm, tur labbaki darriht, tam zilwekam neneka eedoht un winnu glahbt ar ahriugu dseedeschanu, prohti tà:

1) Ja flimmais wehl naw stipri pahremts no tahs fehrgas, un winsch tif mannabs ka tam wehmeji zeltahs, jeb ruhzeji wehdarà, kneebeji pakruhtis, krampji eefsch ikreem, tad geld us pirti eet, ko ne buhs par kahrstu fakurrinaht, bet sinnams flimmam lohti jafargajabs, ka tas ne dabbe faaufstetees. Talabb flimmam japaleef pafiltà pirti par wiffu dseedeschanas laiku. Bet ja ta fehrga to meesu jaw pahremuse, ka kahjas un rohkas sillas, tad pirts neween labbumu ne darrihs, turprettim wehl warr kaunumà eet, jo flimmais zaur to karstumu paleef jo wahfisch un nespeh-

zigs. Ja nu kahdà pagastà, kur dauds mahjas lohpa, schi fehrga eemettahs, tad derr weenàs mahjàs turreht kurrinatu pirti.

2) Sagrubstas sinnepes ar uhdeni samihzitas un us tif leelu plahksteri usliktas, ka tas plahksteris apfeds wehdaru un kruhtis un pehz atkal wiffu mugguru, ar weenu geldigs, kur tam plahksterim tif ilgi leef wilkt, kamehr meesa ittin farkana; bet tulfnas ne buhs list uswilkt, tas naw labbi.

3) Geld arri rihweht kahjas un rohkas ar wadmallu luppateem, kas irr eemehrkti eefsch filtas eljes, brandwihna, jeb spirtus, bet jafargajabs, ka ne dabbe meesu norihweht jehlu.

4) Wiffai geld meesu isgehrbt pliffu un to eetiht eefsch beeseem willaineem deffeem, tà ka tif galwa un waigs paleef atfegti. Ja tew eefsch mahjahm wezz mehtelis, tad nogrees tam knobpes un greef ohderi us ahru un apwelz to us pliffu meesu. Willaina dragna to meesu weenadi bers un filda, kas tai lohti derrigs. Bet ja tas flimmais mannabs ka winsch fwihst un ka karstums peenemmabs, tad winsch labbpraht tohs deffus gribb nomeft; to tam ne buhs wehleht, un ja to flimmo ne warr zittadi walidiht, tad tee deffi tam ar feeschanu jaapfeen. Ja flimmam nahf fildi fweedri, ja meesas lohzeffi wiffi lunkaini, ja tas kaltetajs mittejees, ja naw nekahdi graiseji un wehmeji, un ja zaureeschana pawiffam mittejusees, pulksteni atkal fitt, waigs filts, azzis schirgtas, tad lehnitiam tohs deffus buhs atneemt, tà ka flimmais ne dabbe wehju; tam ja uswell fasilidihts kreffs un fasiliditas willainas seffes, to leef atkal us gultu, un tam wehl jagull appafsch filditeem deffeem; ja tà wiffai to flimmo ne farga, tad ta flimmiba atfittahs atpaffat. Ja tas deffis jeb mehtelis fweedru pilns, tad jagahda zits fasilidihts deffis, kur to flimmo no jauna etinn. Weenadi ween jastahw kam klah, kas to flimmo wakte, ka neweena weeta par meesu naw pliffa jeb atfegta.

Ur scho ahresteschanu wairaf ka weens flimmais irr paglahbts.

3. No tam flimmam buhs doht ehst?

Tam flimmam, kà jaw peeminneju, irr warreni leels kaltetajis, scho ne buhs dohmaht ar uhdeni noslahpt; uhdens sitt jo wairak zauri jeb dsenn jo wairak us wemschanu. Tam flimmam buhs, kamehr ta kaitte tam peemiht, neso zittu doht dsert, kà fefferminzes jeb arri kruhsmehtu jeb kummelinu tehju, bet ne dauds us reis, tif ween pa 2 woi 4 karrotehm; ja tas flimmais irr prahstigs zilweks, kas pats waldahs, tad tam warr doht ir aufstu uhdeni ar ko mutti un rikli isfkalloht. Ja ta wemschana apstahjusees, tad dohd tam dsert meeschu jeb ausu putru, tà ka to putru islahrs zaur drahn zauri, bet leez wehrà, ka schi putra bes siveesta sawahrama. Slimmais atlabbojees kahro tohti ehst; tad derr zahlu jeb jehra suppe, bet ta gatta pirmà un ohtrà deenà naw jadohd flimmam, un luhdsami ne zeets pauts, bet pauts, kas tif druszin uhdeni wahrihts, tà ka ta pauta baltums mas ko sareetejees. Tahds pauts nonemm leelu isfalkschanu, to pats pee fewim esmu atraddis; bet pautu jeb galku tif ween tad derr ehst, ka ta zaureeschana pawissam nostahjusees.

No wissahm schihm mahzihahm Tu redsi, ka nabbaga laudis geuhti glahbjami, zaur tam, ka teem naw ta eespeeschana un sapraschana wissas schihis mahzibas wehrà list. Dascham flimmam ne warr weetu dabbut, fur wehjsch ne dabbutu zauri raut; dascham naw ta wilmalaini deffa, zittam naw nelahda tehja, neds fefferminz, neds kummelinu, neds kruhsmehtu tehja, un kas ta wissuleelaka nelaime: naw teem ustizziba us daktereem. Tu lassiji tohs mahaus, ko laudis samelsche, ka ehdeeni effoht maitati. Til jaw schee mahni pee nemahziteem laudim no tam irr zehlschees, ka schinni flimmiba ehdeeni ahtri flimmo nonahwe. To dabbutu pee diweem flimmeem ihpafchi redseht. Weens, kam bija Kolera fehriga, bija isglahbts, wiasch staigaja weffals pahri deenas jaw apfahrt; tè maltites laika us galdu teem weffaleem irr usklahts zepetis un gurki. Slim-

mais peeschluht pee galda fleppeni klahnt un panemm gurki; naw wihrs nej pufs gurki apehdis, tè nahk fehriga ohtrureis un pufs stunda laika wihrs pagallam. Zaur gurku un prifchas maifes ehshanu schein dasch irr mirris. Tapatt us lauleem kahds flimmais bija jaw labbi atlabbojees; tè mahte tam eedohd kruhsu kahbas putras to kaltetaju atdsiht, un flimmais eefsch pufs stundas pagallam. — Mufsu drauga Steffenhagena meitina gulleja Kolera fehriga un bija jaw labbi atspirguse; behrns dabbu ahbolu ehst un atkriht atpakkat flimmiba, ka bija pubhlsch leels to atkal paglahbt. Uswedde kahda pilfatà ahbolus us tirgu, palizeijas fullaini to prezzi atnehmufchi pee fewim dohmajufchi: woi tad mums ahboli ko darrihs! tahs jaw tif leekas bailes no teem kungeem! un labbi ar ahboleem saehduschees 11 no scheem wihreem effoht mirrufchi.

Tu mahzitajs buhdams sinnasi, ka ne derr pee flimmeem un flimmu nammà eet ar tuffschu duhschu, un ka jaturrahs tizziba, stipri tizziba weenumehr. See lauzineeki no leelahm bailehm pahrmemti, darra woi tà, ka tee ittin ar tuffschu duhschu us pilsatu nahk, jeb tee pahrfchodufchi firdi nahk us pilsatu ne fazzidami wiss: kà tu Kungs pahr mannim spreedisi, tà lai no teekahs; tee fakka: woi tad welns ihsti raus?! un tee turrachs nesahtigi ar ehdeeneem un dschreeneem, usdserrachs dukku jeb duhschu, labbi farihjabs un pehz blauj ka ehdeeni maitati, fur taf nekas zits winnus maitajis, ka winnu mahnu-tizziba un besdeewiba un nesahtiba.

Jaw winnu lahgu Tew dewu lassihnt, ka ta Kolera fehriga naw lippiga flimmiba, ka ta ne lihpt no zilweka us zilweku. Warr buht Tu pasmeedamees fazzisi: kà tad Tew pascham peelipuse? Nè brahlht! to ne tizzu wiss, ka man peelippuse no flimmeem jeb lihkeem; es scho kaitti biju tif jaw pats peegahdajees, zaur tam, ka biju tai peeminnetà swehtdeenà 1mà August deenà ar waeteretu mehteli eedams un braukdams par kahrsti sagehrbees. — Ja ta Kolera fehriga buhtu lippiga
(Ar peelikkumu.)

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernias angstas waldischanas puffed: Hofrath de la Croix.

Peelikkums pee Latweefchu Alwifchm.

Nr. 34. Zettortdeenâ 19tâ August 1848.

piga flimmiba, kalabb tad wiinna us reis, ka no pistoles ischauta pahrnehme pee mums wiffu pilfatu un wiffus laudis, kam til uskritte, baggatus un nabbagus, wezzus un jaunus? — Tai fehgâ mirre par neddetu 5 lihds 10 zilweki, kas bija Rihgâ bijufchi, te weenâ deenâ 106 un ohtrâ ne dauds masak, kas ne bija ne fur plazzi bijufchi. Tu sinni kahda smakka fur weens wemj un pluhtha, apdohma Kolera spittali, fur simts gull ar tahdeem darbeem, kahda tur breefmiga smakka buhs, un tatschu no teem daktereem, kas tur iff deenas eet naw neweens mirris, un pee pahri flimmu kohpejeem, kas mirruschi, warr flaidri peerahdiht, ka tee nefachtigi bijufchi. Manna gaspafcha ar mannim, kad biju flims ween un tai paschâ gultâ, appafsch ta pascha apfegga gullejuse, manni behrni gulleja mums blakkam un ta pee dauds zitteem, un ta flimmiba teem naw peelippufe. — Muhsu augstiteizams General-Guberneers Rihgâ, fakki: iff deenas par Kolera nammeem brauzis apfahrt, wiinai weenreis jaw no Rihgas atnahkufchi par wiffieem Kolera nammeem pee mums apfahrt braukufchi tai 5tâ August deenâ, un schodeen 13tâ August deenâ, fur schohs wahrduß Lew rakstu, atkal pee mums us Selgawu atnahkufchi; tee brauz par wiffieem flimmu nammeem to flimmu kohpfschanu pahraudsicht. Sapatt muhsu Keisar s darrijis Pehterburgâ. Woi nu til augsti kungi, kas tak labbi sinn, ja wiinu galwa kriht, ka leelas waidas nahk us neisflaitami tuhstufschahm galwahm, ne fewis' pehz, bet muhsu labbad ne taupitohs, un ne fargatohs no schihs fehgâs? — Scheit Selgawâ arri no semmes lahrtas laudim neweens to wairs ne tizz, ka ta flimmiba lippiga, jo til dauds laudis, kas Kolera flimmus kohpufchi, pee til dauds lihkeem wahkejufchi, til dauds lihkus us kappeem pawaddijufchi, naw no tahs fehgâs fa-

grahbti, turprettim weffali palikkufchi. Ta flimmiba wairak scheit eet pehz pamiliahm. Sirdeshsti tee ne derr schinni laika. Kur wihrs mirst, tur ja til tee kaulati draugi mihligi kohpâ dsihwojufchi, feewa mirst pakkat un leelee behrni, kaut schee ne buhtu pee wezzakeem dsihwojufchi klahht. Peela sabrehkschanahs ne buht ne geld un peewek to flimmibu jo ahtri klahht. Dakteri leezina: ja tee pee kahda flimma aizinati to paschu atraddufchi ar stipru palauschanohs us Deewu to nahwi gaidam, ta ka schis tizzibâ tahs nahwes bailes pahrspehjis, ka tad flimmais arri wairak pehz wiinu mahzibahm darrijis un ka tas zehlees, bet fur jaw nahwes bailes to flimmu mohzijufchas, tur glahbschana ne effoht bijuse. — Sirdsdrohschiba, firdsmeers schinni kaité ihpafchi derr, tapehz weena leeta waijaga: effi labbprahtigs sawam pretti-neekam drihs, kamehr wehl scho dsihwibas zellu ar wiinu staigaji un salihdsinajees ar sawu Deewu; baudi weffalâ deenâ swehto meelastu, lai tawa firds tew paleek weeglaka un drohschaka; ta es pats esmu darrijis un sawu draudsi mahzijis, un esmu pats paglahbts un zitti lihds ar mannim.

Deewa wahrds ne warr melloht muhschigi. Tas raksts mahza: ar kahdu mehru tu mehro, ar to paschu mehru tew atmehrohs prettim, weenu pilnu, pahr pahrim eijamu mehru eeliks tawâ flehpi. Laudis melsche, dakteri nokaujoht tohs flimmus un talabb teem pascheem par flepkaweem japaleek zittam ar sawu nesapraschanu un aplamu ahstefchanu. Klausees, ko tee scheitan darrijufchi pa weetahm. Zits nehmis un eedsehtris glahsi us pufsi saleetu ar spirgtu un darwu; kas bija? Geksch stundas laika flimmais gulleja lihka waiga. Atkal zits: dserr mihsalus, peenu stohpeem eekschâ, kas irr? Slimmais ja tam ta Kolera fehgâ irr neween eeksch bailehm, bet paschâ meesâ, mirst ar pee-

pefchu nahwi. Zitti nemm zeeti fawahritus pautus un tohs fmalke farihwe un eedohd flimmam, kas irr? Slimmais to ne iszeesch. Zitti dserr stohpeem tahs sefferminz tehjas un glabsehms tahs sefferminz drappes, un ta paschi no-kaujabs. Kad ta Kolera fehriga til peepefschi usnahf, un dasch blauj pilna rihle lai glabbi, tad — ko til abtrumâ fagrahbuschi to leij flimmam eelschâ, kur taf ta eelschliga ahrstefchana schinni kaitè mas ko derr, ja dakters ar gudru fannu tahs sahles ne dohd. Ja no melna rutka isspeesch to fullu un ar meddu fajauktu karroti ilk stundas eedohd, un ja dohd patlabban no gohws isflauktu peenu, tad weetahm gan derroht, bet ne wisseem weenadi, jo wajaga to prast ischkirt, kurrâ meefas weetâ ta kaitè ihpaschi eemettufees. Scho wissu ta plaschati Dewim esmu isstahstijis, talabb ka ta kaitè taggad arri fahf us laukeem pa weetahm apmestees, manna draudse un kaiminu draudses; par Sallgalli, Salkasmuischu, Kalnamuischu un zittâs weetâs ar scho fehrigu laudis mirruschchi. Us laukeem jaw ne til dakteri ne warr katram flimmam peelehft klahf, talabb lauzineekem wajaga papreekschu ar fawu dakteru aprunnatees, ko darriht, ja ta kaitè kam mahjâs usnahf, un zeeti pehz winna mahzibahm tad turretees.

Lauzineeki gan lohti schinni laika prett Deewu un fawu tuwaku apgrehkojuschees, turredami to besdeewigu un aplamu wallodu muttè, ka fchi flimmiba ne nahfoht no Deewa un mirdinadami muhs pilfatneekus baddâ noht. Ja tee ne gribeja us pilfatu nahft, kamehr tas Kolera gais pe mums bija jeb irr, to par launu ne nemmu, nedf arri es schkeetu, ka tee schinni leetâ grehkojuschi, bet ja tee uspirzejus, flakterus, kas pee teem isbraufuschchi, ar sunneem rihdinajuschchi, fawâ muischâ un fehtswiddû naw eelaiduschchi, prezzi til warreni fadahrdsinajuschchi, ka mums scheid zahlis bija jamakfa ar 60 kap. f. gabbalâ, un telka-preekscha ar

sudraba rubbuli; ja tee flimmam zekawihram naw likkuschi rohku klahf to glabht, ja tee mahjâs faslimmufchu zilweku kahdâ schkuhni, woi kautkur zittur eemettuschchi, ne eedami tam klahf to kohpt, tad fakki woi tee irr kristitu laufchu darbi? Ko nu tew palihds, ja tu kâ Zekabs Cesawam pirmdsimtibas swehtifchânu iskrappj, ja tu ta pilfatneekam to naudu isspeedi, ko lai tas tew palihds, ja tu ta fargadamees ir dsihwibu isglabhtu, un tewi gaida debbefis tas wahrds no Jesus puffes: Es biju flims, tu manni ne effi apmeklejis; es biju kails, tu manni ne effi fahedjis; es biju isfalzis, tu manni ne effi ehdinajis; es biju isflahpis, tu manni ne effi dsirdinajis; eij noht nolahdehts no manna waiga! Ko palihds zilwekam, kad winsch wissu pasauli samanto un tam dwehfele fuhd, jeb ko warr zilweks fawai dwehfelei likt par atpirkschanas makfu, ja winsch apschelofchânu un mihlestibu tuwakam irr aisleedjis, kur taf ta mihlestiba to grehku pulku aplahj? Basnizâ wakkar scho leetu bahrgaki aisnehmu un til jaw ir Dewim stipri wahrdi ne truhks, ir to mahnu tizzibu, ir to zeetsirdibu aprahf.

Scho grahmatu eefahku rakstihf Stâ August deenâ, un 2 deenas pehz no daktera atkal waklam laists man til pasaul dauds eefchanas un braufschanas pee flimmeem, ka til schodeen ar leelu steigschânu scho grahmatu esmu pabeidjis rakstihf. Ka Sezzes un Kalnamuischas mahzitajs un muhsu mihlais wezzais dakter Lichtenstein un dakter Adolphi Deewa preekschâ aisgahjuschi, un wehl dauds pamiliâs no birgeleem scheid us puffi ismirruschas, to schodeen til ihfi aisnemmu.

Lai Deews Dewi, mihlais brahliht! nemm fawâ apschelofschânâ, fargaschânâ, glabbaschânâ un jebkuru katru, kas scho grahmatu laffa. Taws un winna pateefigais draugs

W. Pantenius,

Jelgawas Latweefchu rihta mahzitajs.

Jelgawâ, tai 17tâ August deenâ 1848.